

BRINUTI ZA SVE STVORENO

fra Ante Batinović

Bog čovjeka mijesi od zemaljskog praha, te mu kroz nos udahne dah života (usp. Post 2,7). Smiješno može zvučati ova rečenica čitatelju koji traži odgovor na pitanje o svom identitetu, a pritom je zgodna tek kao jedan od mogućih odgovora koji bi mogli utažiti dječju znatiželju, koja ne zaobilazi ni jedan segment dohvatljive zbilje, naravno, bez kritičkog stava. No koliki su uistinu dometi ove naizgled teološki neizbrušene konstatacije? Pokušajmo neke od njih iznijeti na pozornicu i zamoliti ih da nam nešto kažu o sebi, odnosno da nam nešto kažu o nama.

Čovjek je zemlja, materija, on je komad svijeta, a svijet je okvir u kojem jedino može razvijati svoju sliku. Neodoljivo nas ova riječ „slika“ odvodi na prvu stranicu Svetog pisma gdje nalazimo kako Bog na svoju sliku stvori čovjeka. To je, zapravo, malo suptilniji govor o istini o čovjeku, koja se nalazi u drugom dijelu naše prve

rečenice, a koja želi reći kako je Adam na dar primio dio božanskoga. Boga poznajemo kao biće dijaloga u sebi, i to dijaloga ljubavi. Njegova slika također je biće dijaloga. Čovjek se nužno odnosi, pozitivno ili negativno, prema sebi, drugom čovjeku, prirodi (kozmosu) i Bogu. Bez tih odnosa nema čovjeka - niti dovršena, niti promašena.

Čovjek - sustvoritelj

Sada se onaj čitatelj s početka teksta, koji je predstavnik svijeta nas, pita u kojem ključu ispravno shvatiti i živjeti ove odnose. Bog nam kaže: „To je moj Sin“, što teologija izriče riječima „Gospodin Isus Krist“. Savršeni Adam odgovor je na pitanje čovjekova identiteta i jedini put kojim Adam može biti ono za što je predodređen prije stvaranja svijeta – sin u Sinu, sustvoritelj, subaštinik i upravitelj svega stvorenog. Kristova egzistencija bila je proegzistencija, život za druge. On nas upozorava da sebičan život postaje promašen život. Promašen život ne ništi samo onoga koji griješi već, zbog dijaloške strukture čovjeka, potresa čitavu stvorenu stvarnost.

Budući da smo prilično svjesni razorne snage narušenih međuljudskih odnosa, u središte zanimanja postavimo problem egoističnog odnosa prema prirodi (kozmosu). Kakvo je realno stanje danas? Umjesto poražavajućim statistikama koje govore u hladnim brojevima, pokušajmo to izreći dvjema slikama. Da Isus danas priča prisposobu o Sijaču, možda bi redak „Drugo zrnje pade na kamenito tlo, na plitku zemlju“ glasio: „Drugo zrnje pade na zagađeno tlo, na zemlju punu pesticida“, što tada nikako nije mogao reći. Nažalost, rijetki bi danas mogli ponosno govoriti o ljepoti i čistoći rijeka svoga kraja, kao što je vojskovođa Naaman u Drugoj knjizi o kraljevima govorio.

Svijet nam je darovan. Nakon nas dolaze novi naraštaji. Njihovo je pravo da se raduju životu i kroz stvoreni svijet naslute njegovog i svog Stvoritelja. To im pravo ne smijemo uskratiti. Dužni smo učiniti sve kako bi novi „naraštaji Adama“ mogli razmišljati o tome što znače riječi: „Bog napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahnu dah života.“

